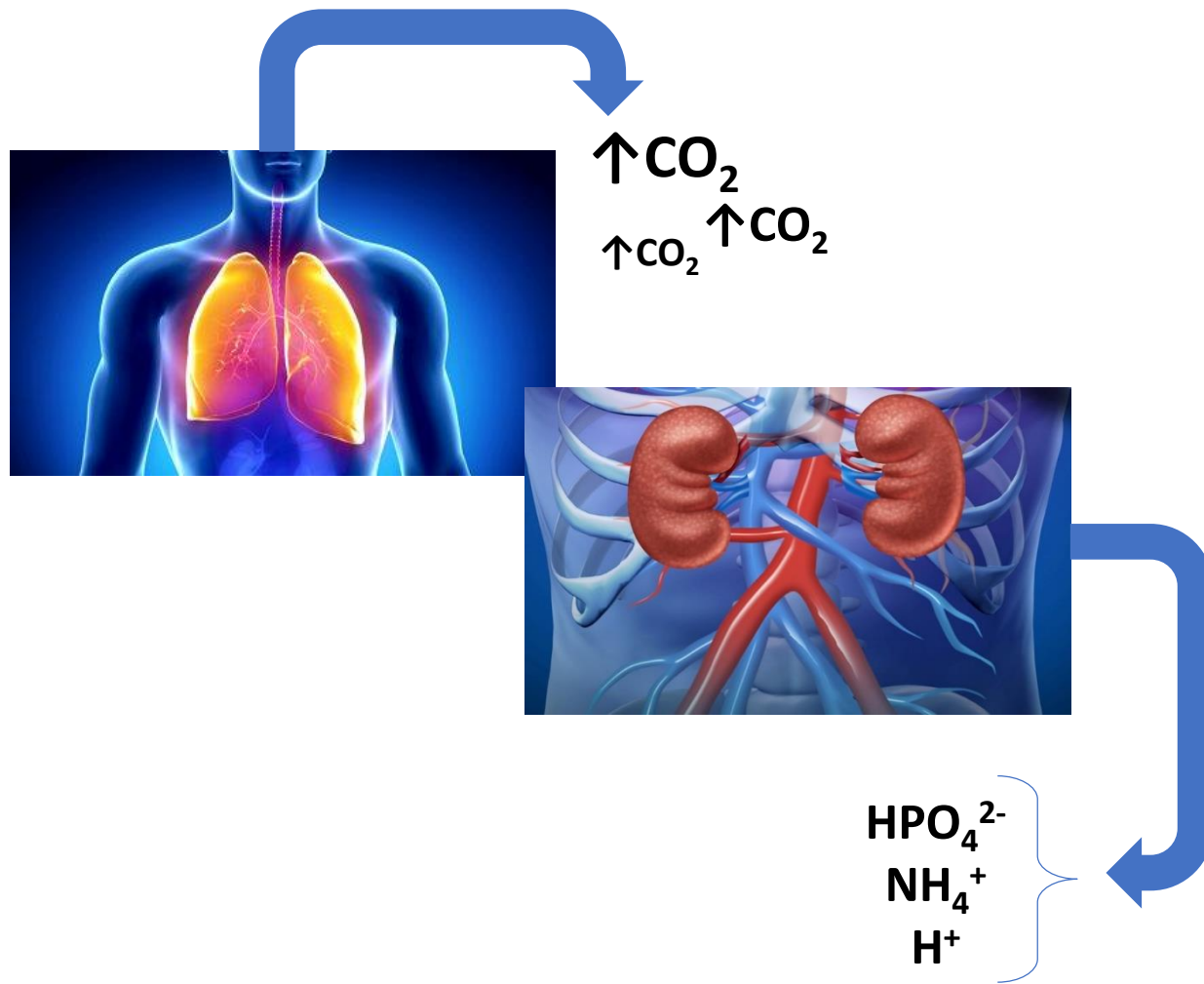

11^ο Ετήσιο Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο
Υγρών, Ηλεκτρολυτών & Οξεοβασικής Ισορροπίας
22-23 Σεπτεμβρίου 2017
ΚΟΜΟΤΗΝΗ

Επιπτώσεις της Αλκάλωσης σε Καρδιά & Εγκέφαλο

*Κωνσταντίνος Αδαμίδης,
Νεφρολόγος*

Διατήρηση της οξεοβασικής ισορροπίας

Μεταβολική & αναπνευστική αλκάλωση

- Σοβαρή διαταραχή
- Σε βαριά πάσχοντες
- Με αυξημένη συννοσηρότητα

Μεταβολική αλκάλωση

Απώλεια H^+

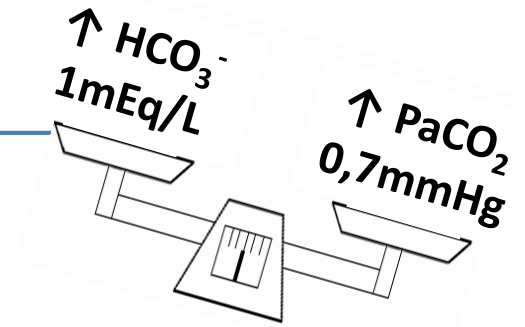
1. Απώλειες από το γαστρεντερικό σύστημα
  - a. Απώλειες από το ανώτερο πεπτικό (έμετοι, ρινογαστρικός σωλήνας)
  - b. Διάρροια με απώλεια Cl^-
2. Απώλειες από τους νεφρούς
  - a. Διουρητικά (της αγκύλης ή θειαζιδικά)
  - b. Σύνδρομα περίσσειας αλατοκορτικοειδών- Υπεραλδοστερονισμός
  - c. Μεθυπερκαπνική ΜΑ
  - d. Υποχλωραιμία
  - e. Χορήγηση υψηλών δόσεων πενικιλινών υψηλής περιεκτικότητας σε Na^+
3. Είσοδος H^+ στα κύτταρα
  - a. Σοβαρή υποκαλιαιμία

Κατακράτηση HCO_3^-

1. Χορήγηση $NaHCO_3$
2. Πολλαπλές μεταγγίσεις αίματος ή πλάσματος (κιτρικά)
3. Σύνδρομο «γάλακτος-αλκάλεος»

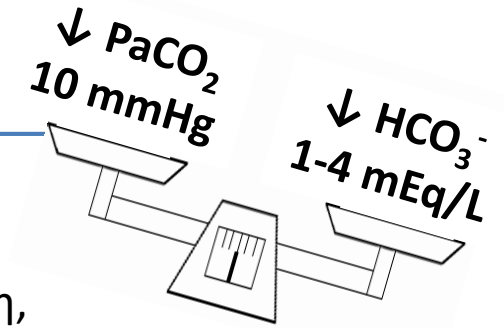
Μεταβολική αλκάλωση από συστολή όγκου

1. Απώλειες μεγάλης ποσότητας ιδρώτα σε ασθενείς με κυστική ίνωση
2. Διουρητικά (αγκύλης ή θειαζιδικά)

Αναπνευστική αλκάλωση

Υποξαιμία

1. Αναπνευστικά νοσήματα: πνευμονία, διάμεση ίνωση, πνευμονική εμβολή, πνευμονικό οίδημα
2. Συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια
3. Υπόταση ή σοβαρή αναιμία
4. Διαμονή σε μεγάλο υψόμετρο

Αναπνευστικές νόσοι

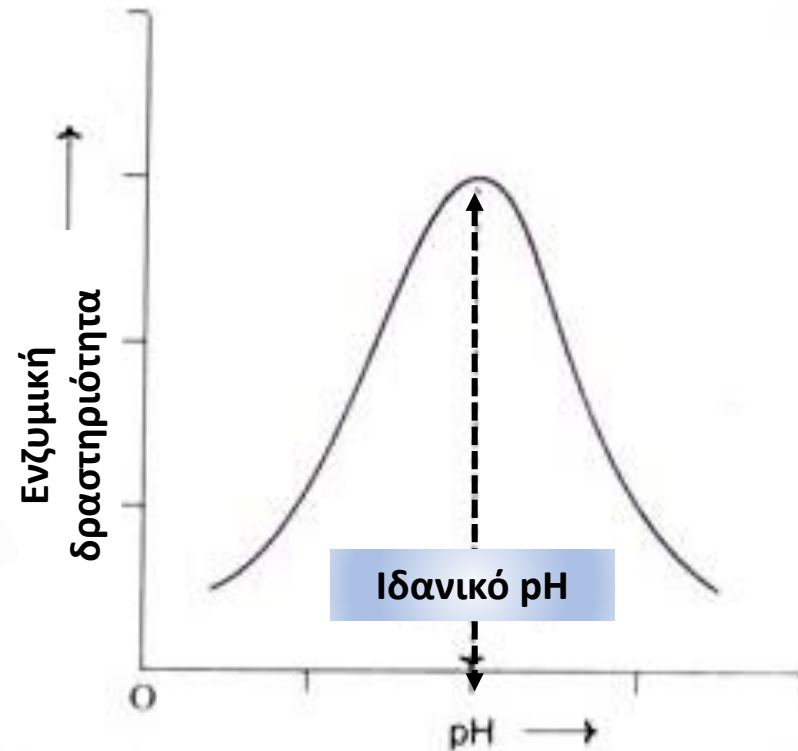
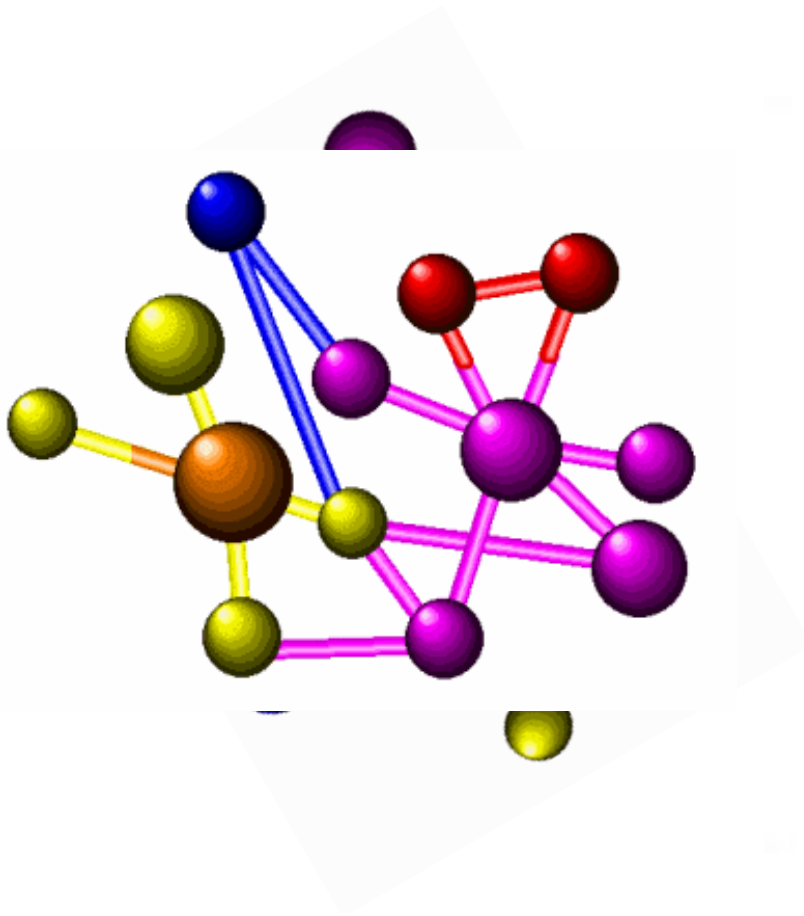
Άμεση διέγερση του αναπνευστικού κέντρου

1. Πόνος, Ψυχογενής υπεραερισμός
2. Ηπατική ανεπάρκεια
3. Σηψαιμία από Gram-αρνητικούς μικροοργανισμούς
4. Δηλητηρίαση από σαλικυλικά
5. Εγκυμοσύνη
6. Νευρολογικά νοσήματα: εγκεφαλικά, γεφυρικοί όγκοι

Μηχανικός αερισμός

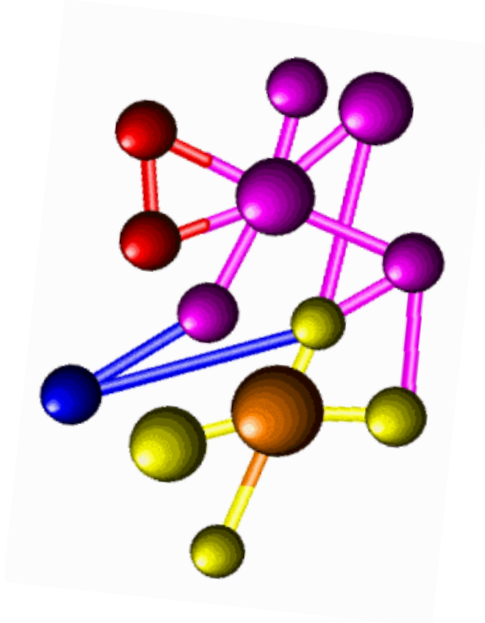
Σημασία του pH στην κυτταρική λειτουργία

Στερεοχημική διαμόρφωση των πρωτεϊνών - Ενζυμική λειτουργία

Σημασία του pH στην κυτταρική λειτουργία

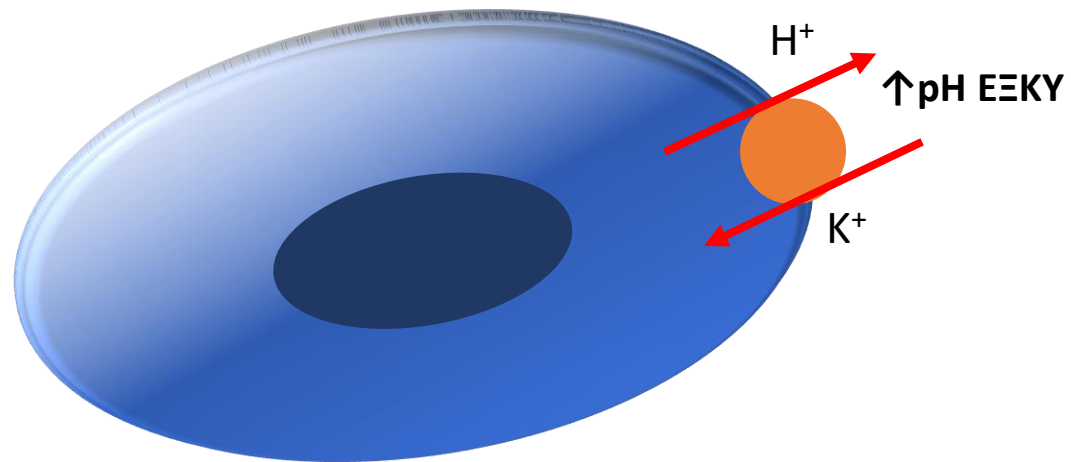

- Βιοχημικές μεταβολικές αντιδράσεις
- Ακεραιότητα κυτταρικής μεμβράνης
- Λειτουργία διαύλων
- Κατανομή ηλεκτρολυτών
- Ερεθισιμότητα μυϊκών και νευρικών κυττάρων
- Αγγειακός τόνος

Αλκάλωση και υποκαλιαιμία

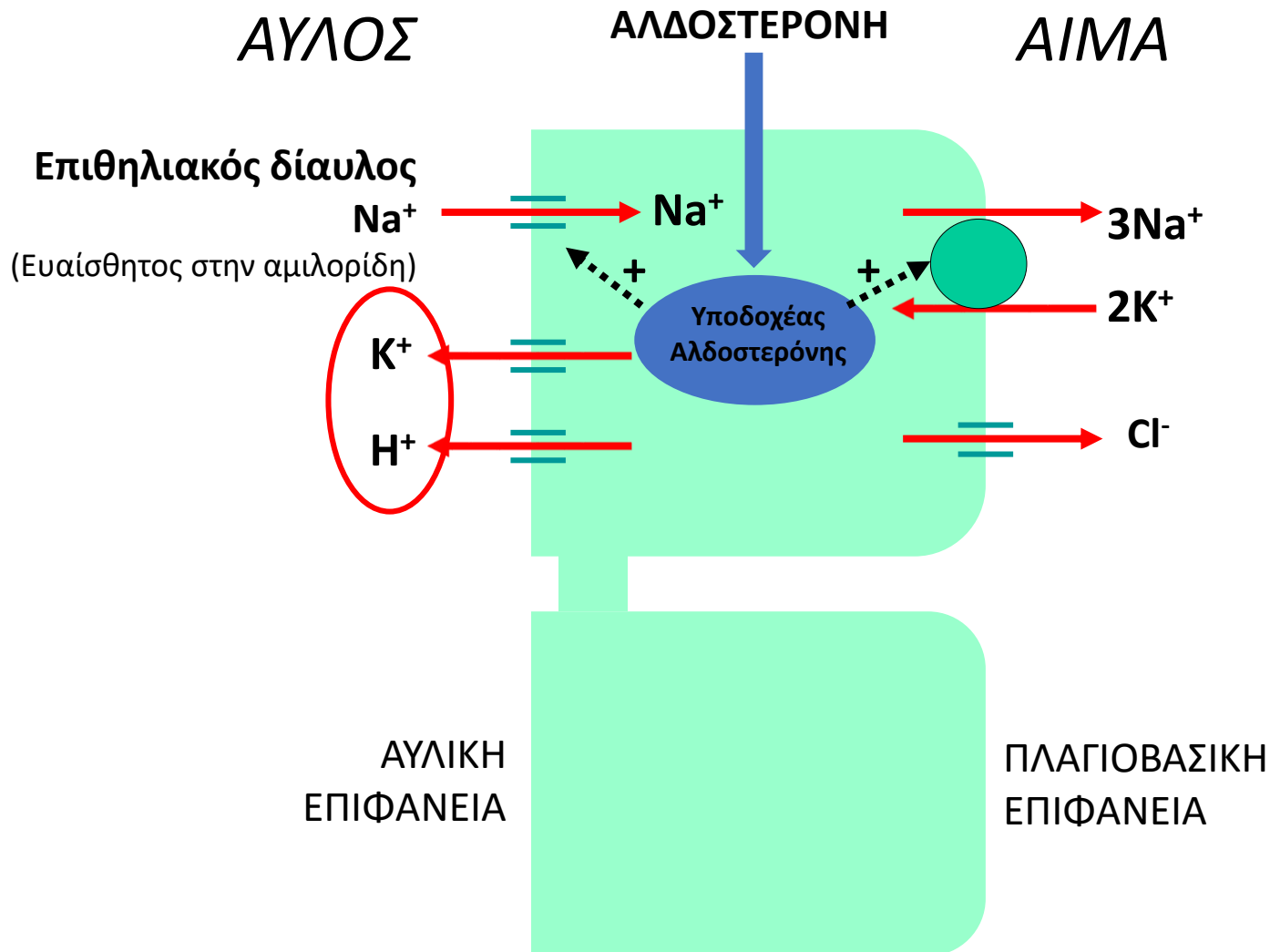

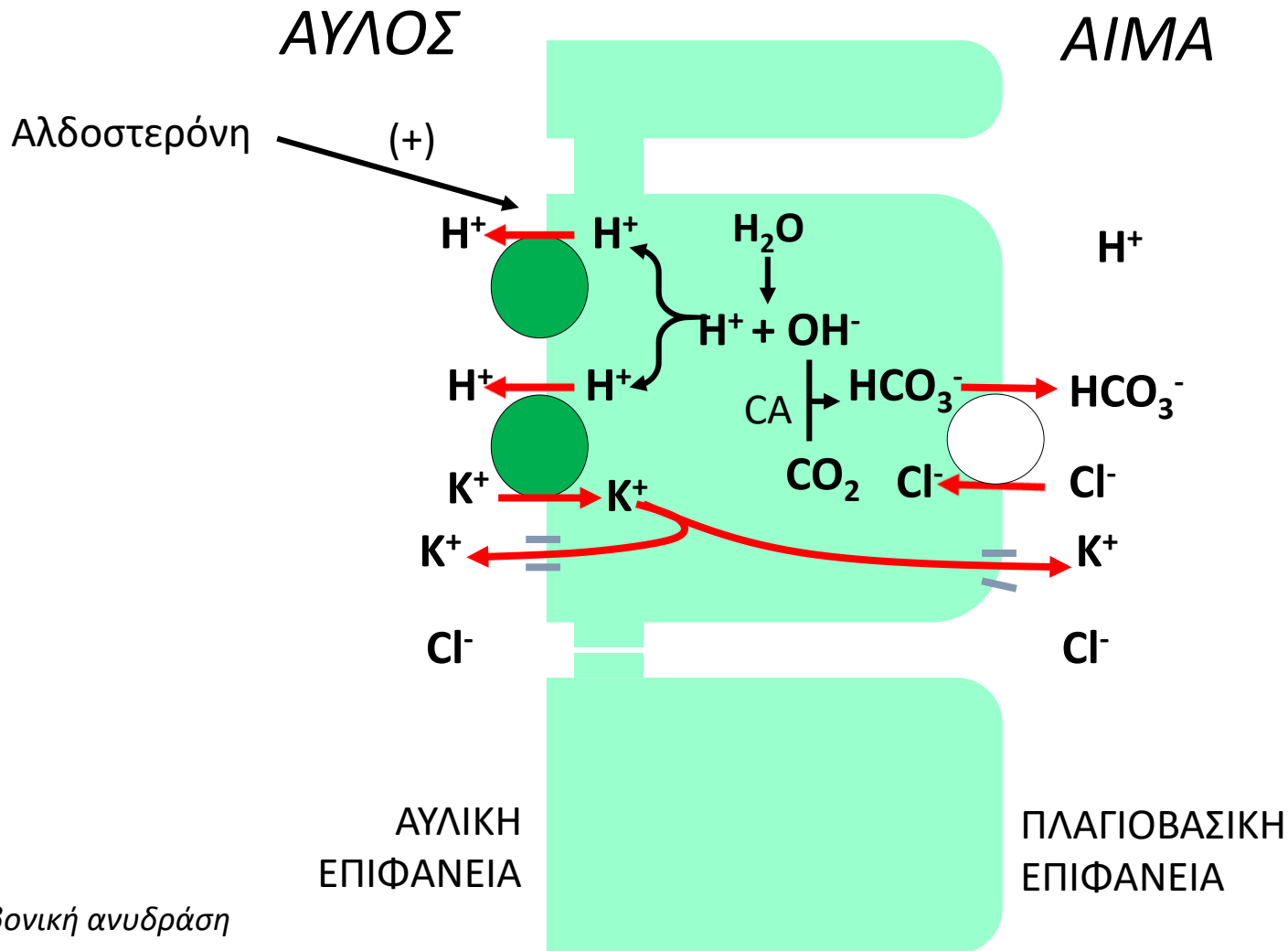
Αλκάλωση και υποκαλιαιμία

Θεμέλιο κύτταρο

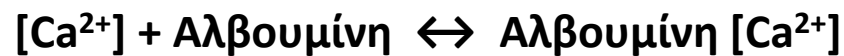
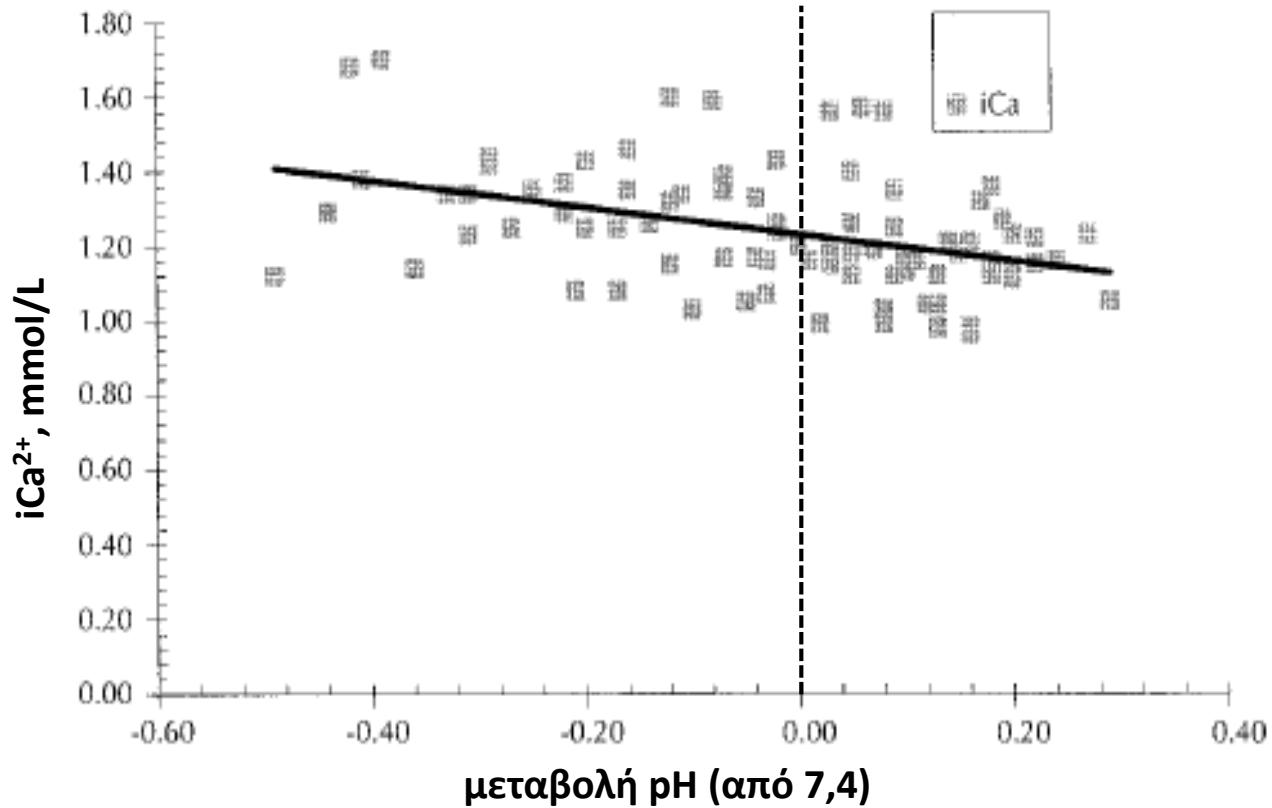
Αλκάλωση και υποκαλιαιμία

α-ΕΜΒΟΛΙΜΟ ΚΥΤΤΑΡΟ – ΑΠΕΚΚΡΙΣΗ H⁺

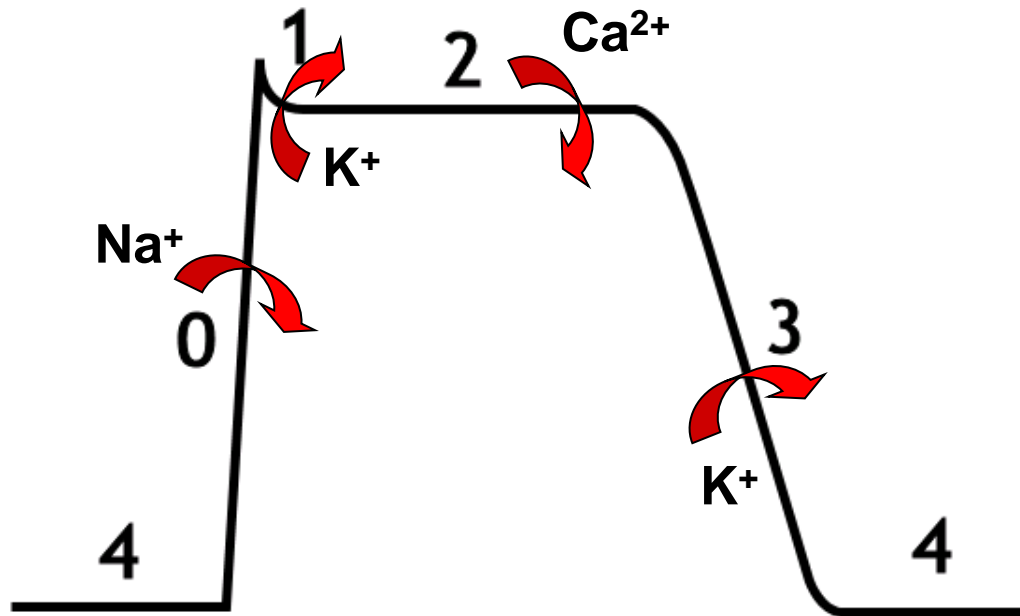
CA: καρβονική ανυδράση

Αλκάλωση και ιοντισμένο Ca^{2+}

Μυοκαρδιακή ίνα – Δυναμικό Ενέργειας

Φάση 0: Διάνοιξη των ταχέων διαύλων Na⁺ - ταχεία εκπόλωση

Φάση 1: Σύγκλειση διαύλων Na⁺ και διάνοιξη διαύλων K⁺ - ταχεία επαναπόλωση

Φάση 2: Διάνοιξη των βραδέων διαύλων Ca²⁺ - Πλατό στο δυναμικό ενεργείας

Φάση 3: Σύγκλειση διαύλων Ca²⁺ - τελική φάση ταχείας επαναπόλωσης

Φάση 4: Φάση ηρεμίας

Επιπτώσεις ΜΑ & υποκαλιαιμίας στην καρδιά

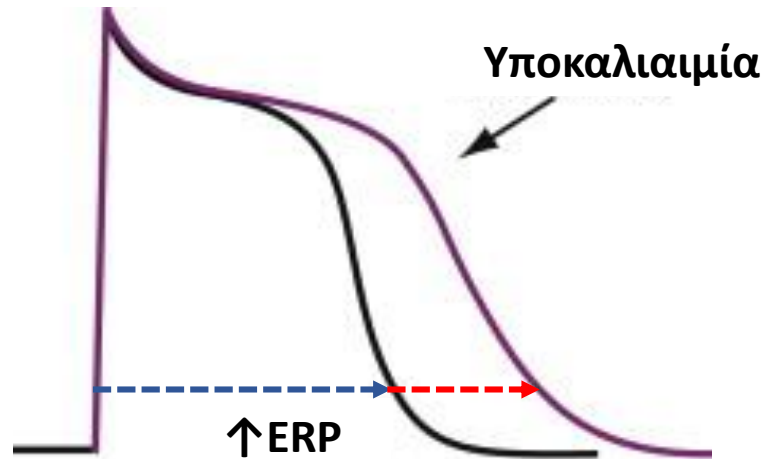

- Έκτακτες κοιλιακές συστολές
- Έκτακτες κοιλιακές συστολές
- Φλεβοκομβική βραδυκαρδία
- Παροξυσμική κοιλιακή ταχυκαρδία
- Κομβική ταχυκαρδία
- Κολποκοιλιακό αποκλεισμό
- Κοιλιακή ταχυκαρδία
- Κοιλιακή μαρμαρυγή

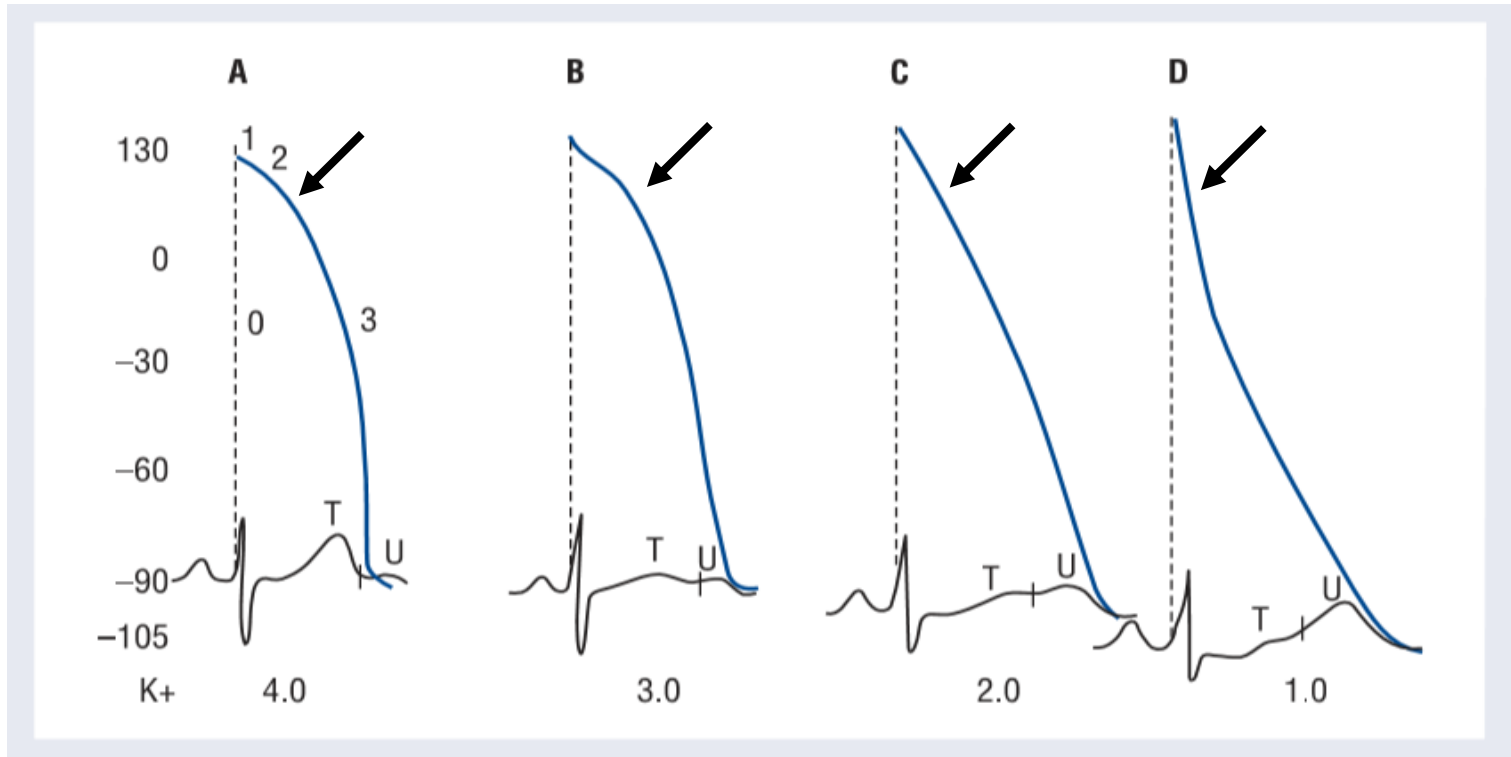
Υποκαλιαιμία & Μυοκαρδιακή ίνα

- Αύξηση του αυτοματισμού
- Καθυστέρηση της επαναπόλωσης
- Παράταση της απόλυτης ανερέθιστης περιόδου (ERP)
- Παρεμπόδιση της ορθόδρομης μετάδοσης του ερεθίσματος

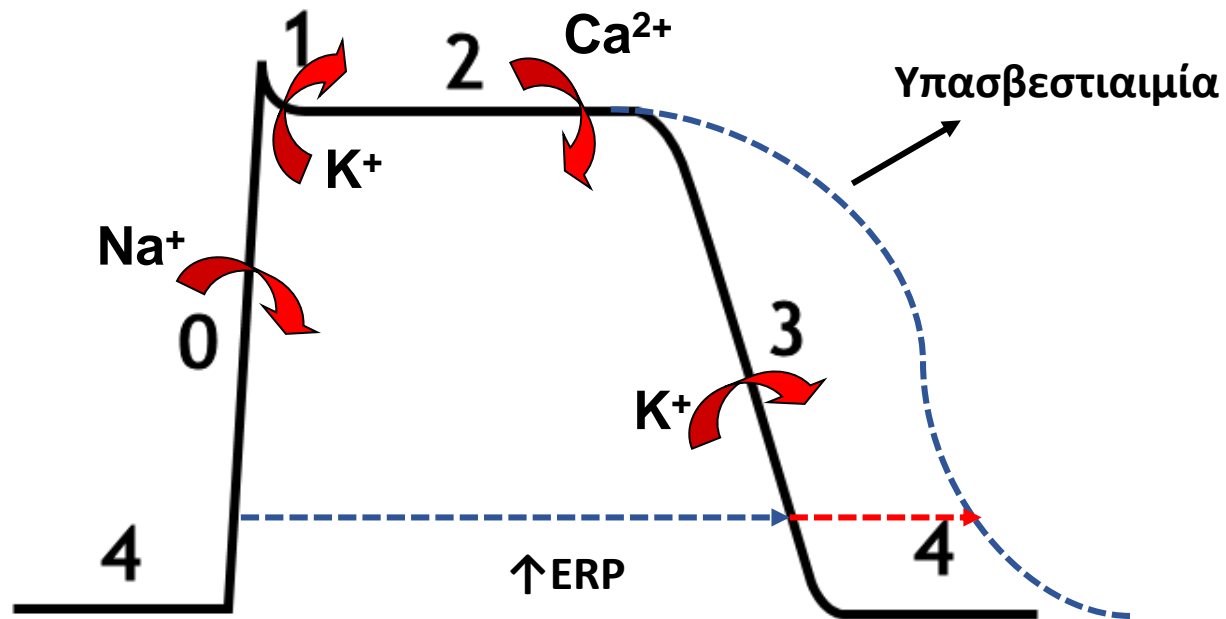
Υποκαλιαιμία & ΗΚΓ

- *Ελάττωση του ύψους και διεύρυνση του επάρματος T*
- *Αύξηση του ύψους του κύματος U (κυρίως στις αριστερές προκάρδιες)*
- *Κατάσπαση του τμήματος ST*
- *Αύξηση του ύψους του επάρματος P και παράταση του PR*
- *Διεύρυνση του QRS.*

Υπασβεσταιμία & Μυοκαρδιακή ίνα

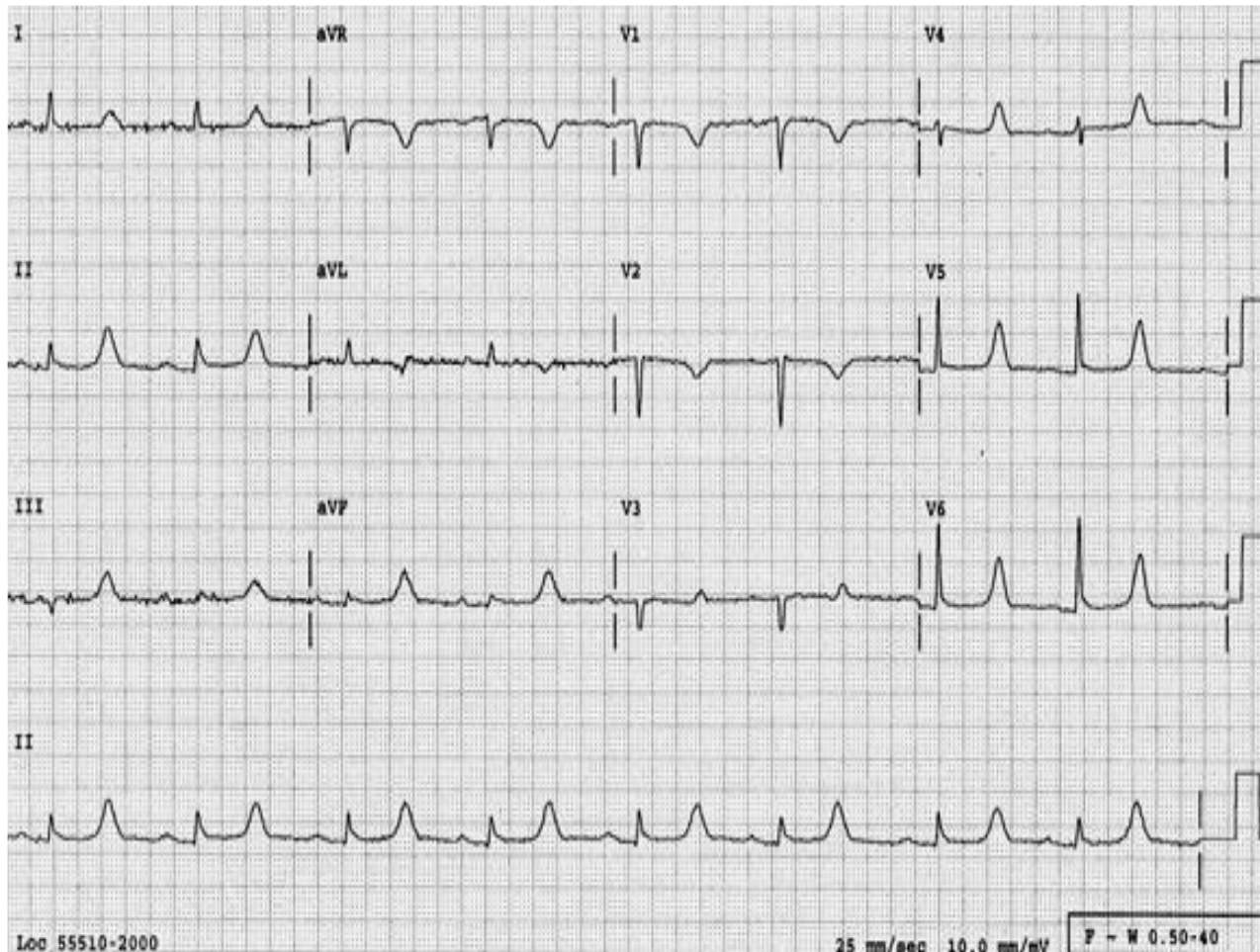
Καρδιακός μυς – Δυναμικό Ενεργείας

- Παράταση της φάσης 2 (παράταση του ST)
- Παράταση της διάρκειας του δυναμικού ενεργείας
- Παράταση της απόλυτης ανερέθιστης περιόδου (ERP)

Υπασβεσταιμία & ΗΚΓ

- Παράταση QT > 0,45 sec (παράταση κυρίως του ST)
- Διόρθωση βάσει της καρδιακής συχνότητας $QTc = QT / \sqrt{VRR}$ (sec)

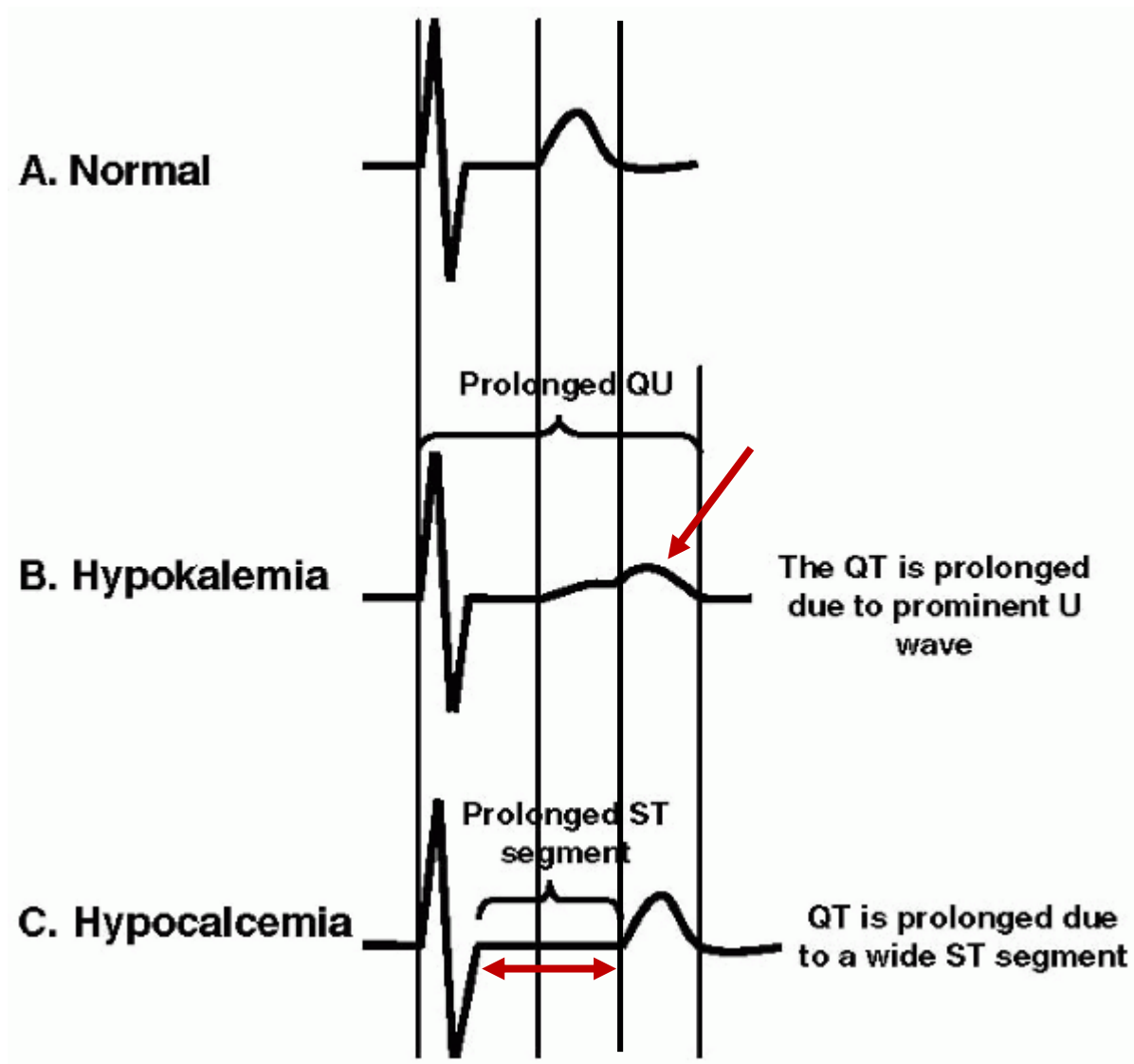
Επιπτώσεις αλκάλωσης & υπασβεστιαϊμίας στην καρδιά

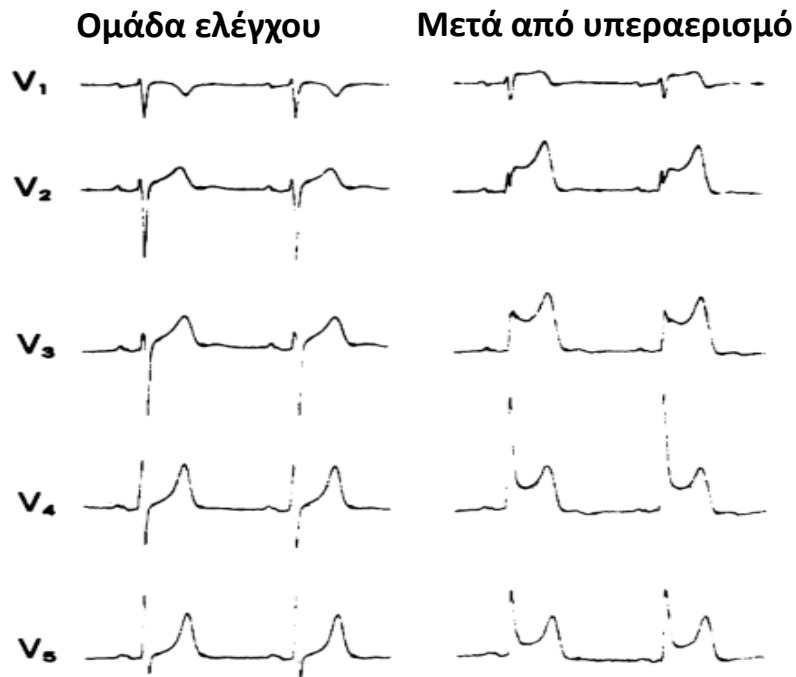
- Ελάττωση του όγκου παλμού
- Υπόταση
- Καρδιακή ανεπάρκεια
- Κολποκοιλιακός αποκλεισμός
- Ανθεκτικές κοιλιακές αρρυθμίες

Υποκαλιαιμία & υπασβεστιαμία. Σύγκριση ΗΚΓ/των

Επιπτώσεις της αναπνευστικής αλκάλωσης στην καρδιά

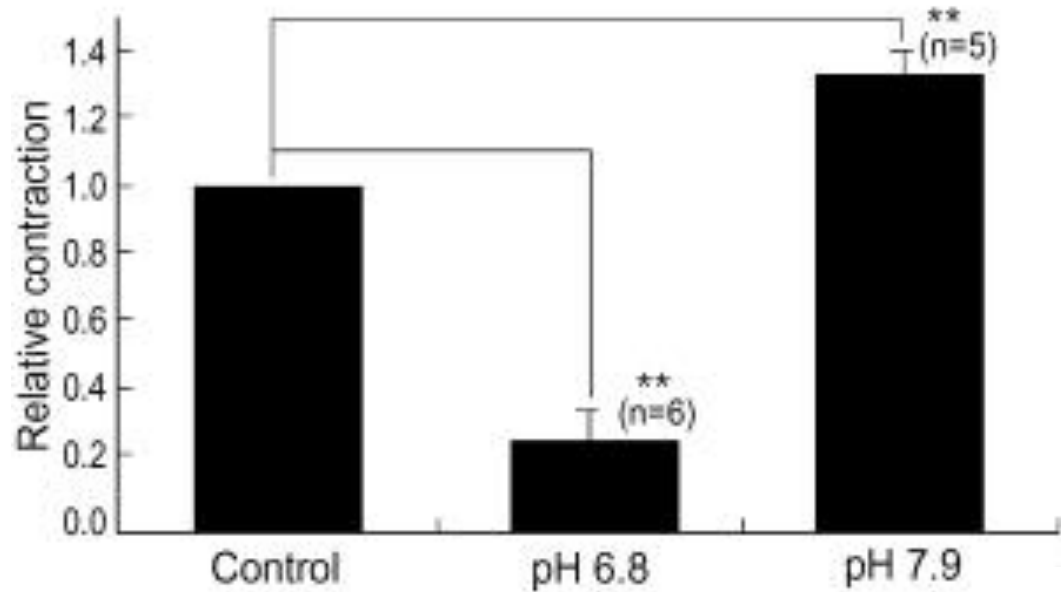

- Ποικίλες αρρυθμίες
- Αύξηση των περιφερικών αντιστάσεων
- Ελάττωση καρδιακής παροχής
- Σπασμός των στεφανιαίων αγγείων
- Στηθάγχη (σε $PCO_2 < 25 \text{ mmHg}$)
- Ισχαιμία - Έμφραγμα

BP	146/86	140/80
pH	7.43	7.66
PCO_2	40 mmHg	22 mmHg

Επιπτώσεις του pH στον αγγειακό τόνο

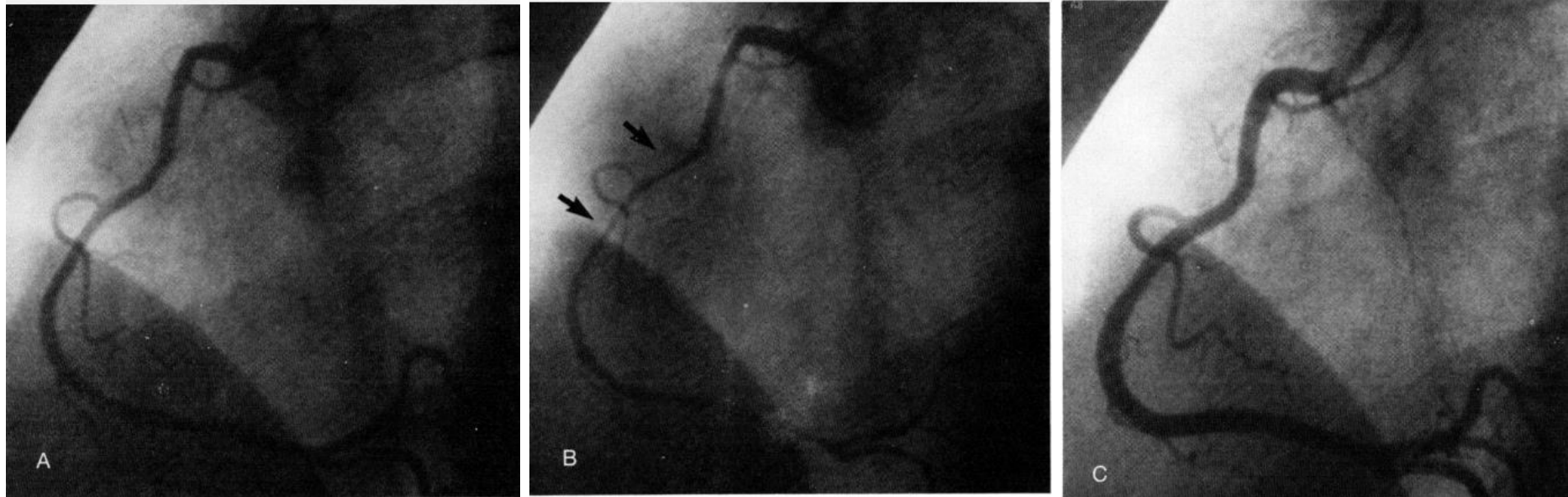

- Διαταραχές στην εισροή ιόντων Ca^{2+}
- Εξαιτίας επιδράσεων στους L-type διαύλους Ca^{2+} (Voltage-dependent)

Επιπτώσεις της αναπνευστικής αλκάλωσης στην καρδιά

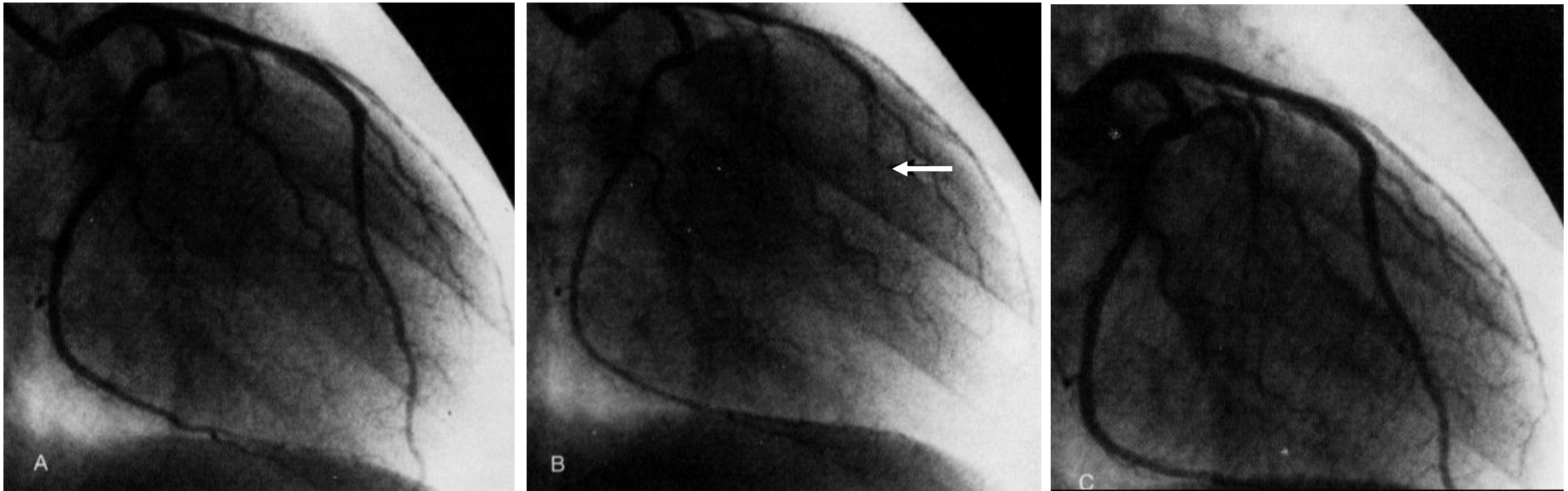
Στεφανιογραφία

- A. Ομάδα ελέγχου
- B. Σπασμός της δεξιάς στεφανιαίας αρτηρίας μετά από υπεραερισμό (βέλη)
- C. Υποχώρηση του σπασμού μετά από υπογλώσσια χορήγηση νιτρογλυκερίνης

Επιπτώσεις της αναπνευστικής αλκάλωσης στην καρδιά

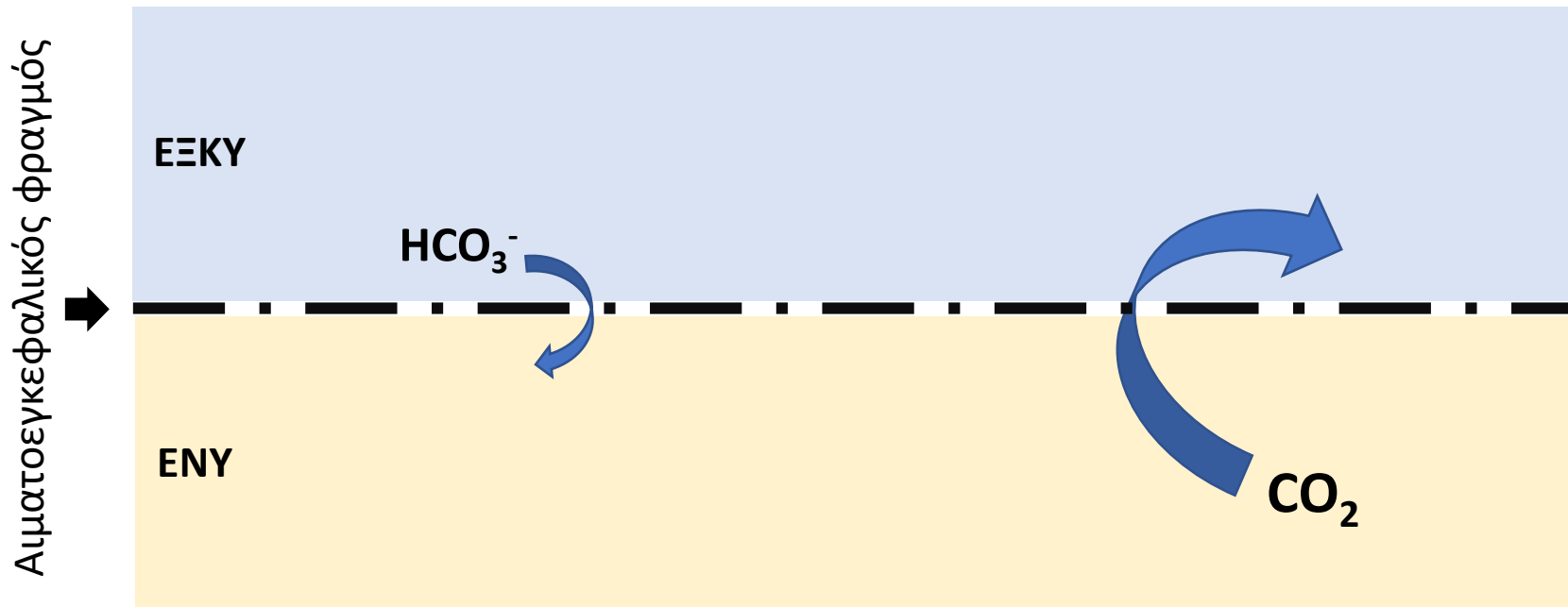
Στεφανιογραφία

- A. Ομάδα ελέγχου
- B. Σπασμός του πρόσθιου κατιόντος κλάδου της αριστερής στεφανιαίας μετά από υπεραερισμό (βέλος)
- C. Υποχώρηση του σπασμού μετά από υπογλώσσια χορήγηση νιτρογλυκερίνης

Επιπτώσεις της αναπνευστικής αλκάλωσης στον εγκέφαλο

Πιο έντονη συμπτωματολογία στην αναπνευστική αλκάλωση

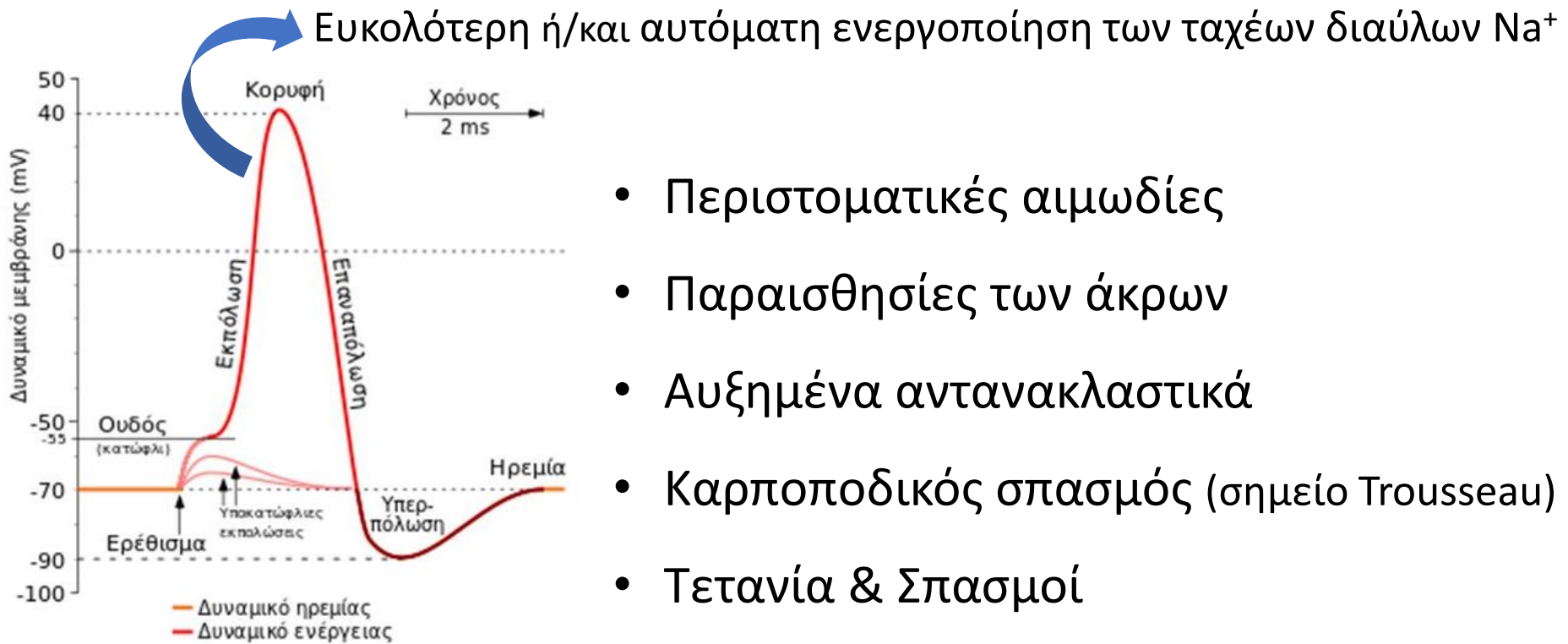

Ευκολότερη διαμεμβρανική μετακίνηση του λιποδιαλυτού CO_2 σε σχέση με το φορτισμένο HCO_3^-

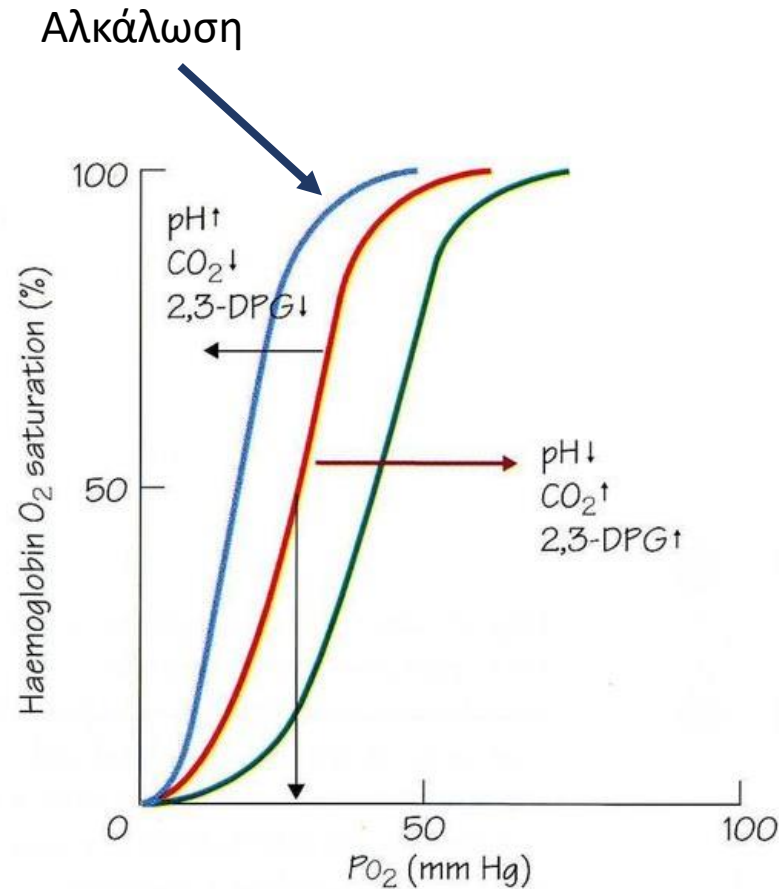
Επιπτώσεις της αναπνευστικής αλκάλωσης στον εγκέφαλο

Αύξηση της νευρικής διεγερσιμότητας

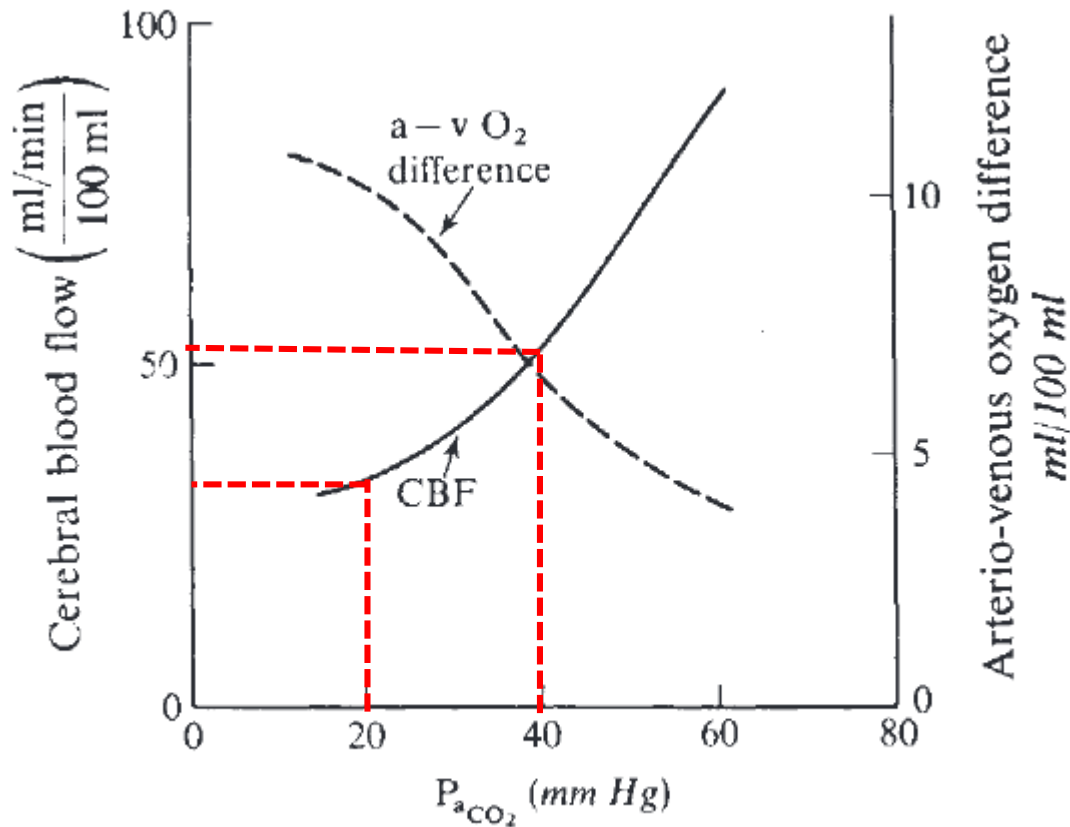
Επιπτώσεις της αναπνευστικής αλκάλωσης στον εγκέφαλο

Καμπύλη αποδέσμευσης O_2 από την αιμοσφαιρίνη

Επιπτώσεις της αναπνευστικής αλκάλωσης στον εγκέφαλο

Ελάττωση της εγκεφαλικής ροής αίματος

CBF: Cerebral blood flow, a-v O₂ difference: αρτηριο-φλεβική διαφορά O₂

Επιπτώσεις της αναπνευστικής αλκάλωσης στον εγκέφαλο

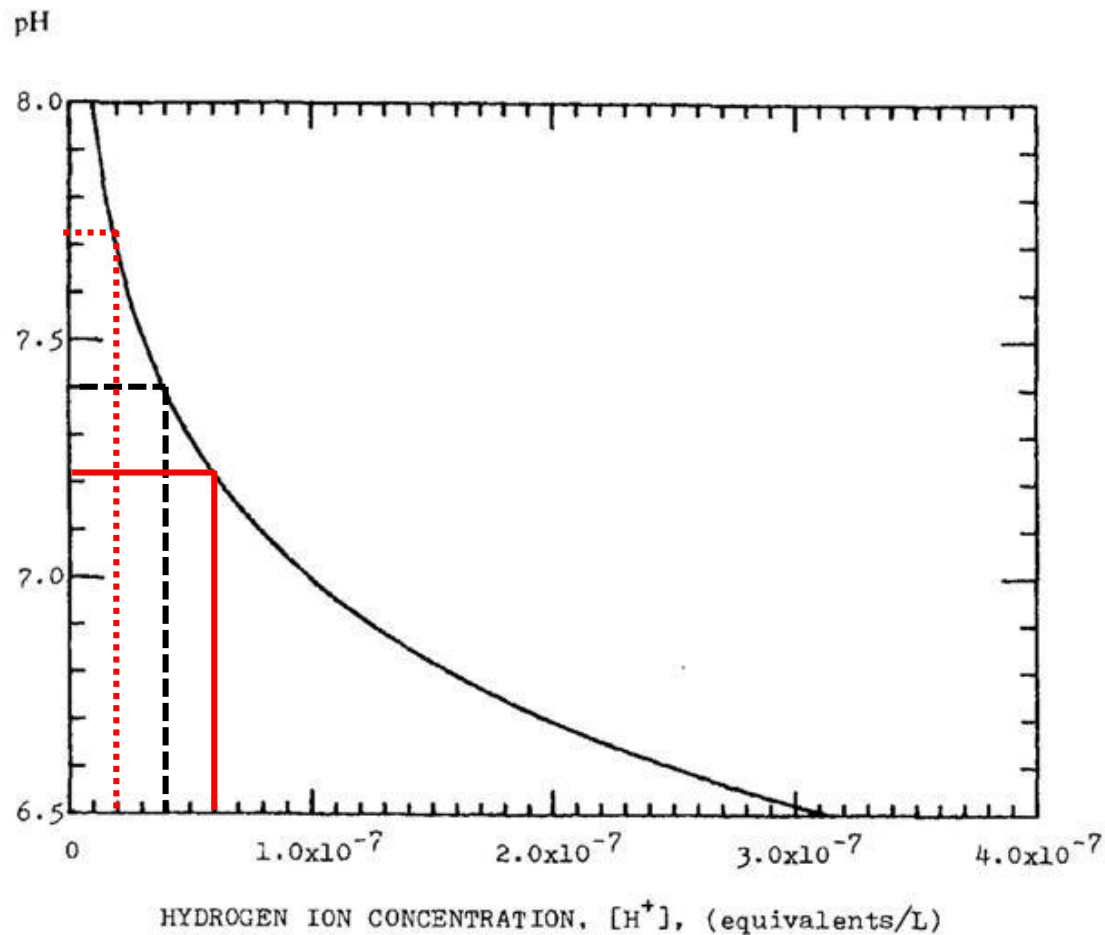

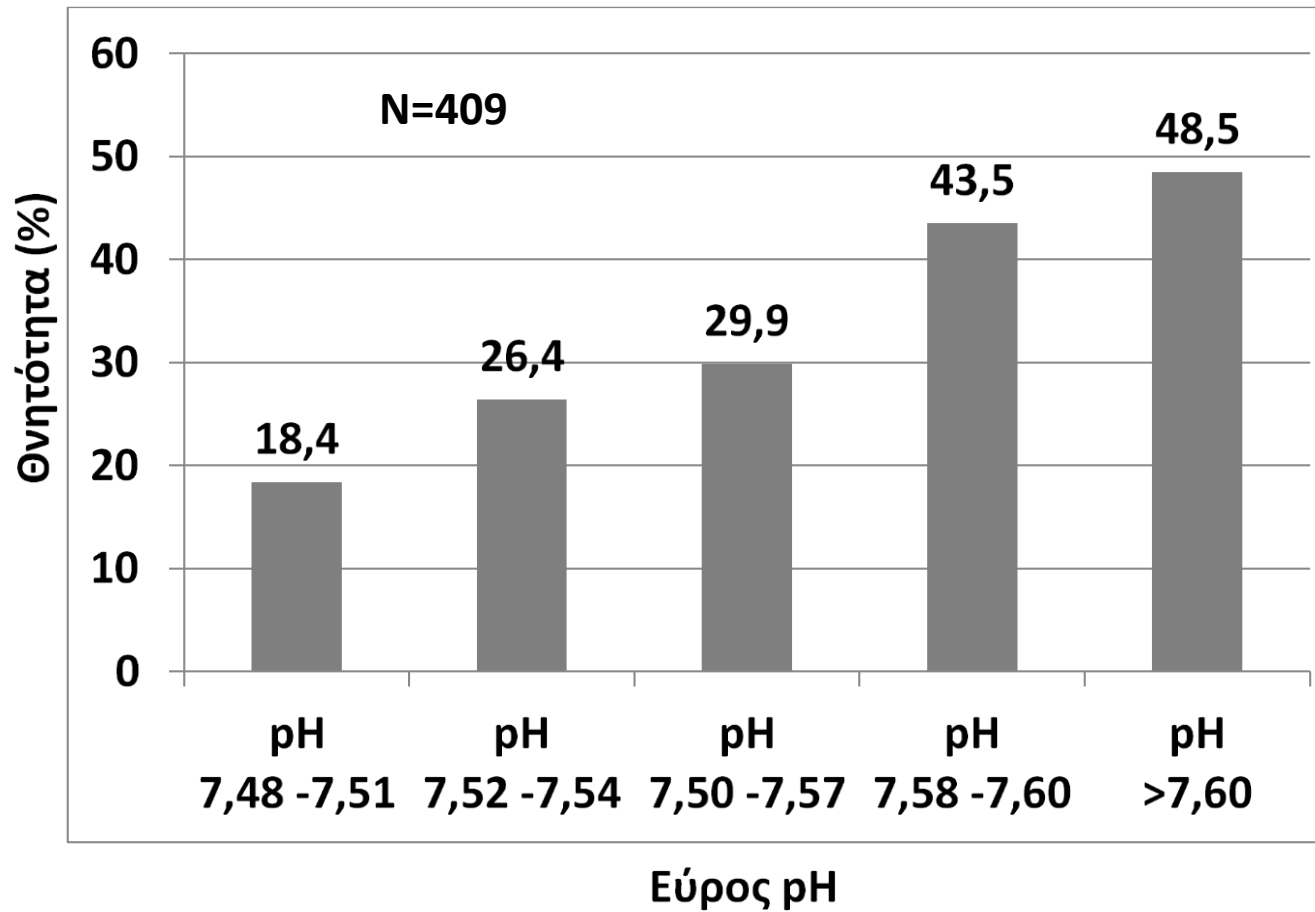
Αγγειόσπασμος & Ισχαιμία

- Ζάλη
- Κεφαλαλγία
- Διαταραχές του επιπέδου συνείδησης
- Συγκοπή και σπασμοί

Μεταβολή του pH σε σχέση με τη συγκέντρωση των H^+

ΘΝΗΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΛΚΑΛΑΙΜΙΑΣ

Ευχαριστώ!
